

DE REGELS EN DE REK

— 7X7 REKTIPS OM RUIMTE TE MAKEN VOOR INITIATIEF —

Lunchbijeenkomst Gent
6 december 2016

Boukje Keijzer

PARTICIPATIE IN GENT

Wijk van de maand

Wijkdebatten

Inspraak

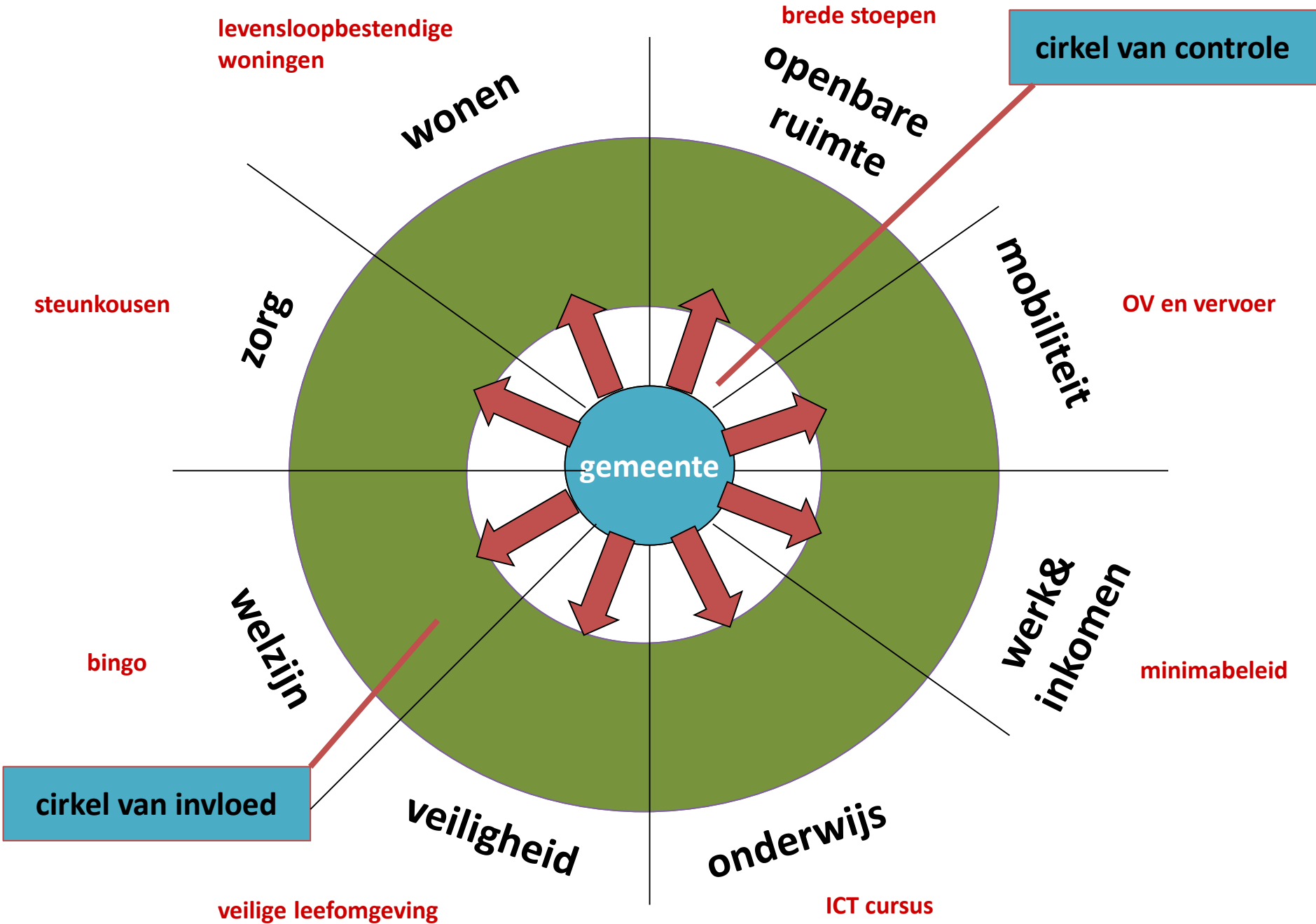

Klankbordgroep

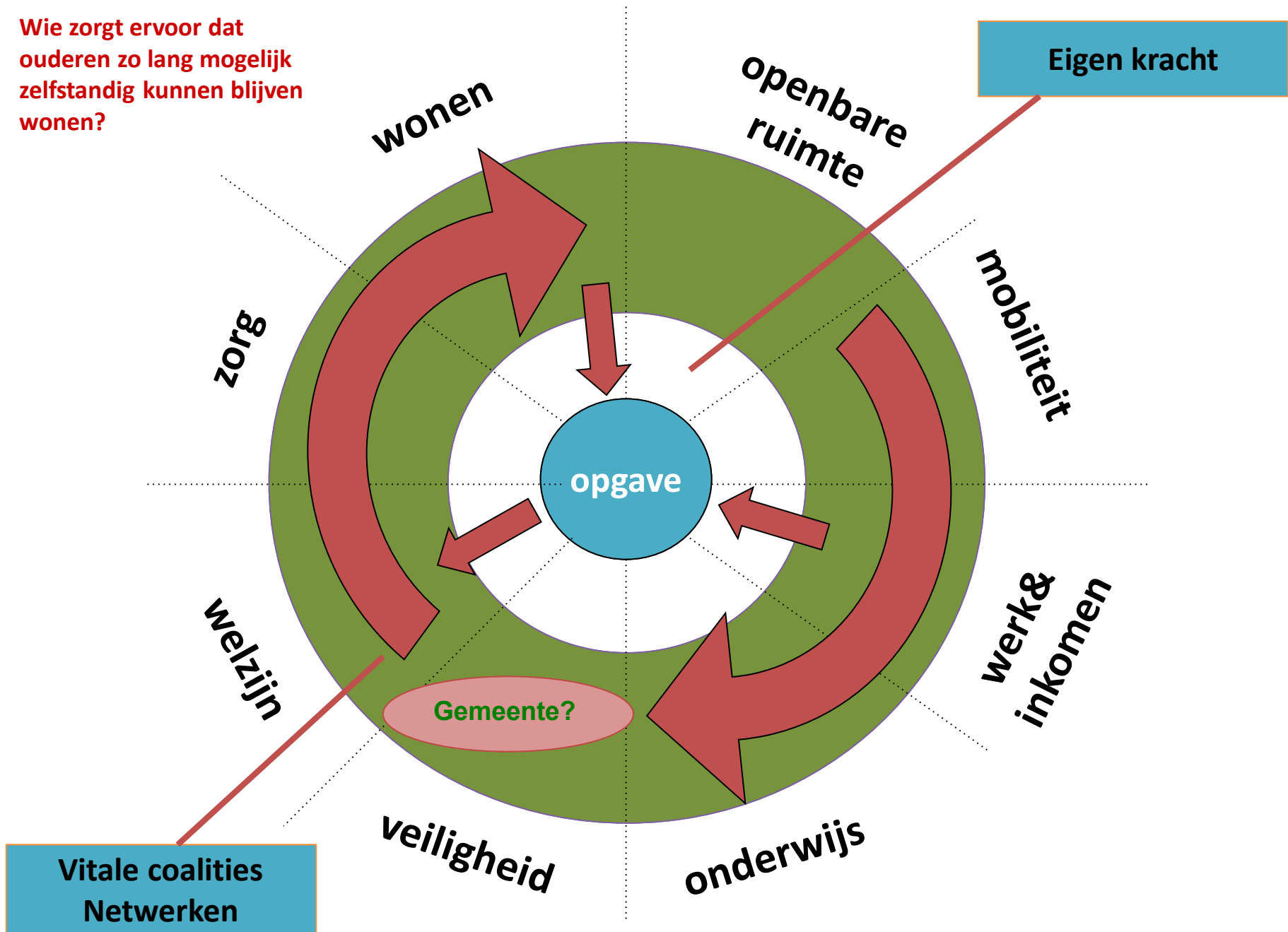
Wijk aan Zet budgetten

Crowdfunding.gent

Tijdelijke invulling van locaties

Wie zorgt ervoor dat
ouderen zo lang mogelijk
zelfstandig kunnen blijven
wonen?

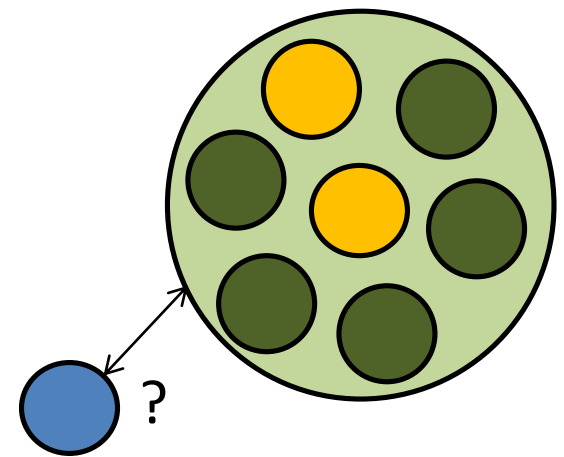
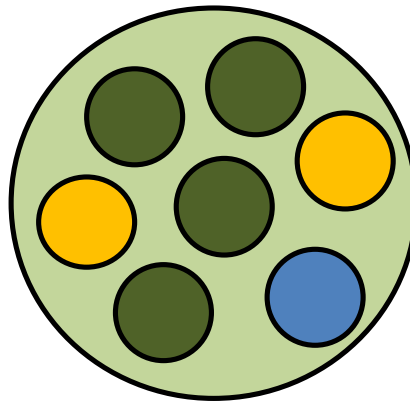
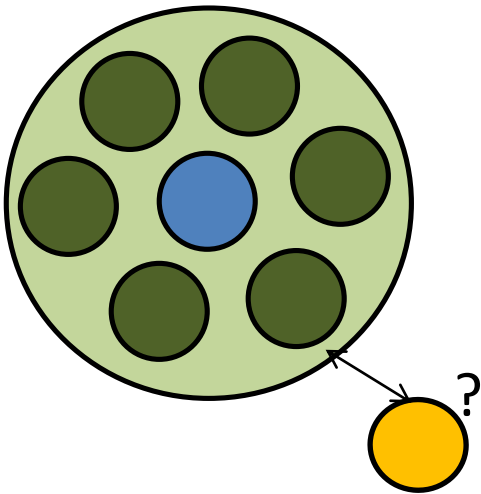
ONTWIKKELING

KLASSIEKE SITUATIE (burgerparticipatie)	NIEUWE SITUATIE (overheidsparticipatie)
Initiatief bij overheid	Initiatief bij burgers
Vanuit 1 beleidsveld, sectoraal	Vanuit werkelijkheid, integraal
Inbreng vanuit kennis en belangen	Inbreng vanuit betrokkenheid en ervaring
Regisserende rol overheid	Faciliterende rol overheid
Aanbodgericht, profs nemen het voortouw	Vraaggericht, bewoners nemen het voortouw
Verticale aansturing	Horizontale samenwerking
Low Trust Society, controle	High Trust Society, vertrouwen
Van denken naar doen	Van doen naar denken

 gemeente

Nieuwe rolverdeling

burgers/ondernemers
partners

Voor welke taken blijft de gemeente verantwoordelijk?
En wordt burgerkracht daarbij benut?

Op welke terreinen is de gemeente vooral partner of facilitator? Zijn burgers daarbij gelijkwaardige partners?

Bij welke taken en activiteiten gaan we uit van burgerkracht?
Welke rol heeft de gemeente daarbij nog?

PROJECT
PLAN
PARTIKIPATION
(PPP)
PHASE 1
DEFINITION
OF ISSUES

..... I BELIEVE
THEY HAVE ALREADY
STARTED

© Mads de Wit

EU RICHTLIJN / WET
VERORDENING
BELEIDSREGEL
BEOORDELINGSKADER / AFWEGINGSKADER
NORM
PROCEDURE / PROTOCOL
OVEREENKOMST / CONVENANT / AFSPRAAK
BELEIDSNOTA
HANDREIKING
SPELREGEL
HERENAKKOORD
ONGESCHREVEN REGEL

BESTEMMINGSPLAN *
VERGUNNING *

SOORTEN REGELS

VERORDENING

Een provinciale, gemeentelijke of waterschapsverordening is een algemeen verbindend voorschrift waar iedereen in die provincie, gemeente of waterschap zich aan moet houden. Een soort lokale of regionale 'wet' dus.

Deze lokale wetten hebben hun basis in de Gemeentewet, die ook de reikwijdte bepaalt van wat gemeenten, provincies en waterschappen regelen. De bekendste en meest omvattende gemeentelijke verordening is de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) die allerlei zaken kan regelen omtrent zaken zoals parkeren, afval en openbare orde.

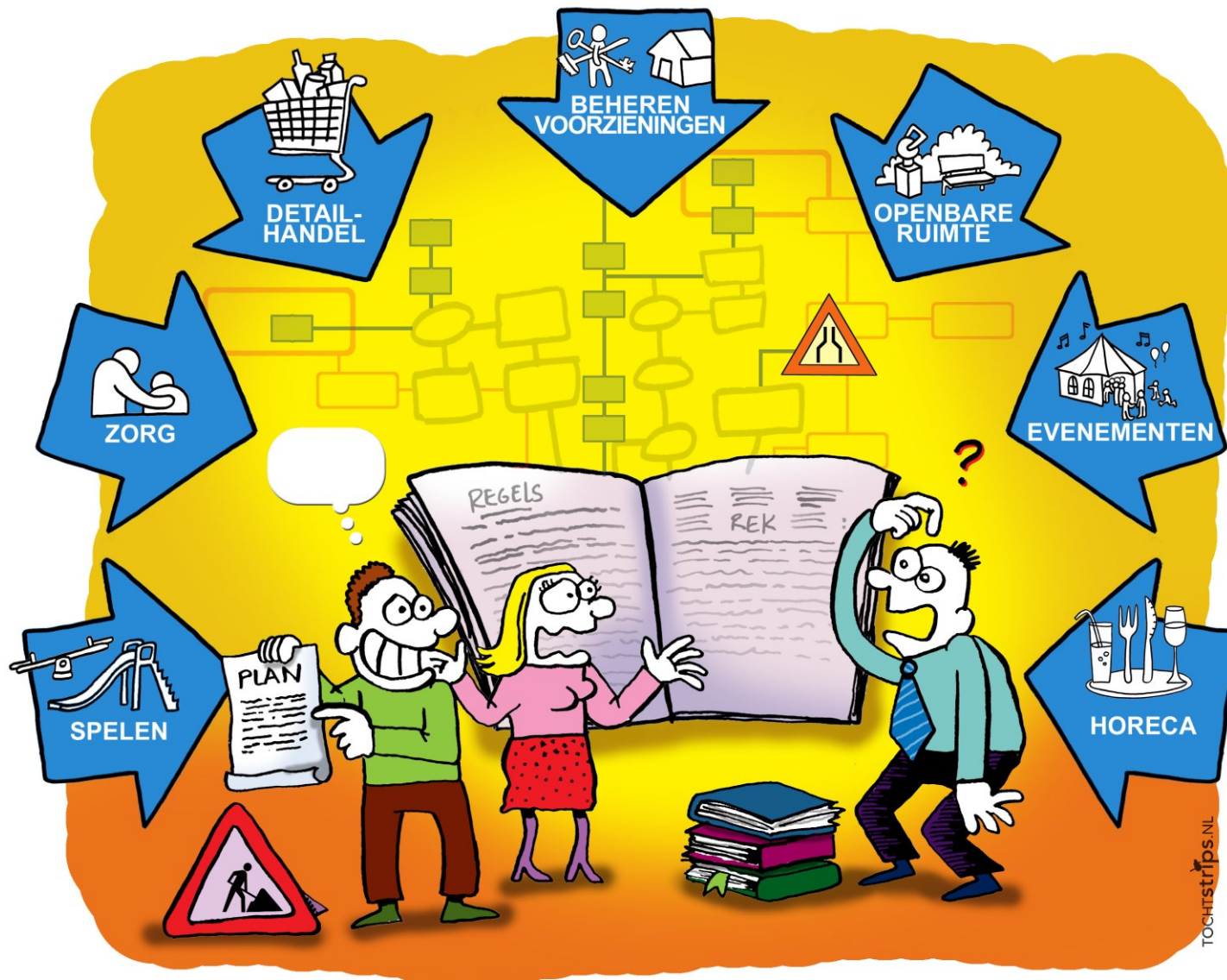
HOE KOMT DE REGEL TOT STAND?

- Provinciale Staten stelt de verordening vast, nadere regels kunnen door het College van Gedeputeerden Staten vastgesteld worden
- De Gemeenteraad stelt vast, nadere regels kunnen door het College van Burgemeester en Wethouders vastgesteld worden.
- Het Algemeen Bestuur van een Waterschap stelt vast, nadere regels kunnen door het Dagelijks Bestuur vastgesteld worden.

WAT GEBEURT ER ALS JE DE REGEL OVERTREEDT?

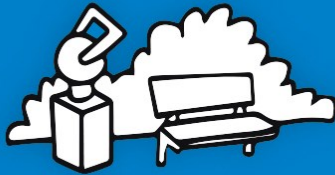
Overtreding van een verordening kan leiden tot handhaving door middel van een bestuurlijke boete of een herstelsanctie. Als voor strafrechtelijke vervolging gekozen wordt is ook hechtenis mogelijk.

**HIER GEEN
BORDJES PLAATSEN**

REGELS PER DOMEIN

OPENBARE RUIMTE EN GROEN

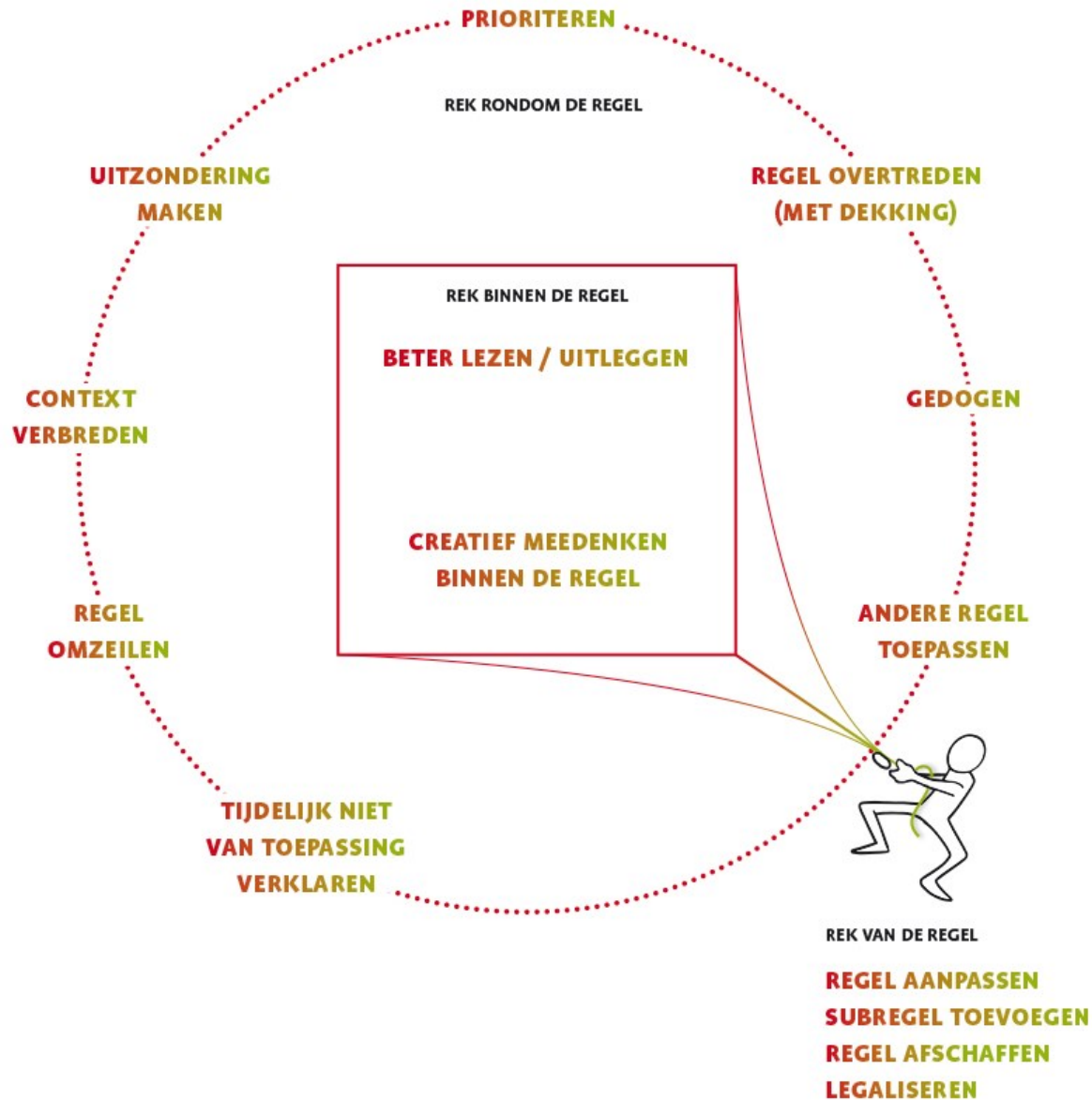

Je wilt een buurtmoestuin beginnen in het gemeentepark, een kunstwerk plaatsen in de openbare ruimte, markering aanbrengen op de openbare weg, of een park anders inrichten.

MET WELKE REGELS KAN IK TE MAKEN KRIJGEN?

REGEL	TOELICHTING	BEVOEGD GEZAG
Bestemmingsplan	bestemming moet bouwen toestaan, maar ook gebruiksfunctie van grond en gebouw	gemeente
Wet algemene bepaling omgevingsrecht (Wabo)	voor vergunningen, ontheffingen en meldingen in de fysieke leefomgeving (op het terrein van milieu, wonen, ruimtelijke ordening, natuurbescherming et cetera)	gemeente
Flora- en faunawet	als er planten of dieren bij betrokken zijn	gemeente
Wegenverkeerswet	bij aanpassing van bijvoorbeeld weginrichting of bewegwijzering	gemeente
Algemene Plaatselijke Verordening (APV)	om de openbare ruimte netjes en leefbaar te houden voor iedereen	gemeente

SOORTEN REK

BETER LEZEN / UITLEGGEN

RE·GEL

**CREATIEF MEEDENKEN
BINNEN DE REGEL**

R

E

G

E

L

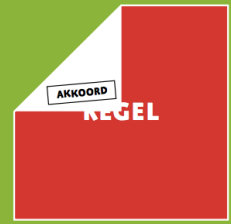
REK BINNEN DE REGEL

SOORTEN REK

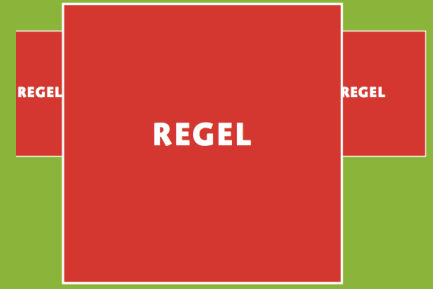
UITZONDERING MAKEN

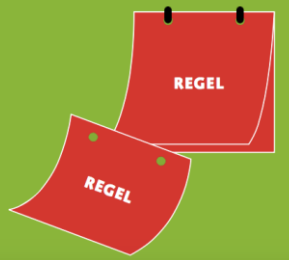
REGEL OVERTREDEN (MET DEKKING)

PRIORITEREN

TIJDELIJK NIET VAN TOEPASSING VERKLAREN

REK RONDOM DE REGEL

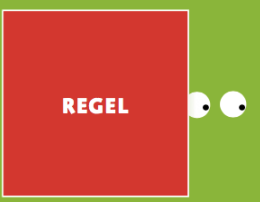
CONTEXT VERBREDEN

ANDERE REGEL TOEPASSEN

GEDOGEN

REGEL OMZEILEN

SOORTEN REK

LEGALISEREN

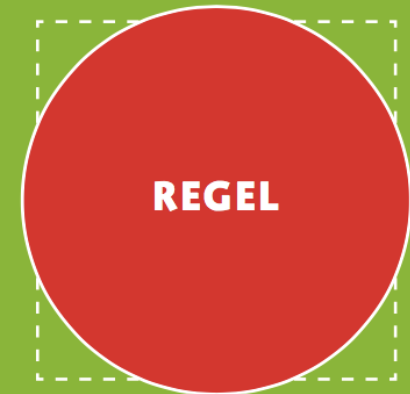
REGEL AFSCHAFFEN

SUBREGEL TOEVOEGEN

REGEL AANPASSEN

*REK VAN
DE REGEL*

UITZONDERING MAKEN

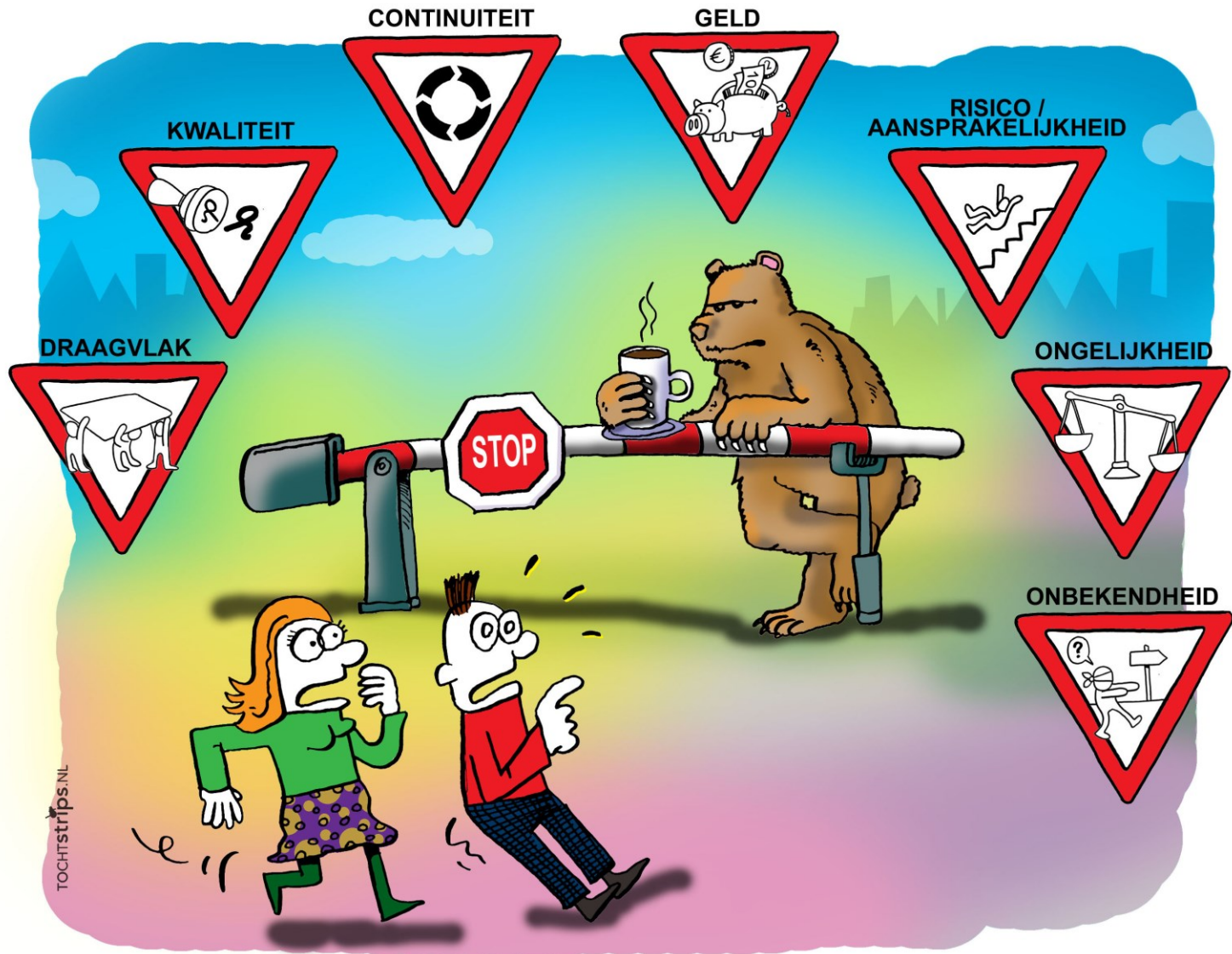
REGEEL

HOE WERKT DEZE REK?

'De uitzondering bevestigt de regel', is een veelgehoorde uitdrukking. De regel blijft overeind, maar voor een specifieke situatie wordt een uitzondering gemaakt. Deze uitzondering wordt vaak officieel vastgelegd. Als er regelmatig uitzonderingen gemaakt worden op dezelfde regel, erodeert de regel. Dan is afschaffen of aanpassen misschien een beter idee.

VOORBEELD

In de lokale afvalverordening staat dat grof vuil containers binnen een week worden opgehaald. Als er sprake is van het leeghalen van een woning na overlijden, hebben nabestaanden vaak meer tijd nodig dan een week. Er kan voor die situaties een uitzondering gemaakt worden op de afvalverordening.

BEREN OP DE WEG

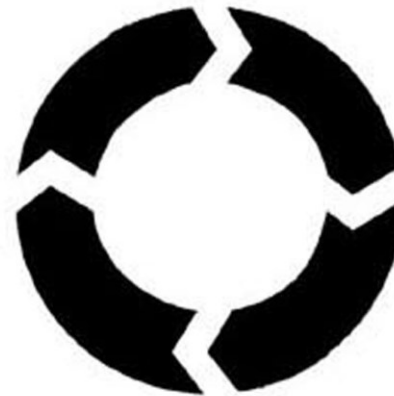
DE REGELS EN DE REK

Straks woont de initiatiefnemer daar niet meer.

Straks zit er weer een ander college/raad die het niet ziet zitten.

Als we dat doen, zitten we er tot Sint Juttemis aan vast.

We hebben geen garanties voor de langere termijn.

Ik heb vertrouwen in deze mensen, maar niet in hun opvolgers.

CONTINUÏTEIT

Straks is de energie weggezakt en gebeurt er niks meer.

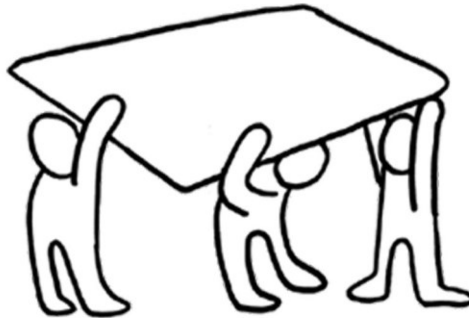
De start is mooi, maar voor het beheer is niks geregeld.

DE REGELS EN DE REK

Mensen denken alleen maar
vanuit hun eigen belang.

Deze groep is niet representatief.

Straks rent er alsnog iemand naar
de raad om z'n zin te krijgen.

De ene mening weegt
zwaarder dan de andere
mening.

Draagvlak kun je niet meten.

DRAAGVLAK

De voor- en tegenstanders
worden het nooit eens.

Niet iedereen is erbij betrokken.

DE REGELS EN DE REK

Wat als het misgaat?!

We kunnen de risico's
niet goed inschatten.

Er is onvoldoende politieke moed
om het anders te doen.

Voor je het weet worden we
aansprakelijk gesteld.

**RISICO /
AANSPRAKELIJKHEID**

Barbertje moet hangen:
het is altijd iemands schuld.

Veiligheid gaat boven alles.

De gemeente blijft verantwoordelijk
als er iets misgaat.

DE REGELS EN DE REK

Dat is niet uit te leggen.
Dat lijkt op willekeur.

Gelijke monniken,
gelijke kappen.

Hier kan dat wel,
maar daar niet.

De ene ambtenaar
is de andere niet.

ONGELIJKHEID

Daar beginnen we niet aan.

Situaties zijn nooit gelijk.

Dat scheidt een precedent!

DE REGELS EN DE REK

We wachten af tot men ergens anders het wiel uitgevonden heeft.

Dat durft de wethouder niet aan.

We hoeven niet voorop te lopen.

We kunnen niet zomaar in het diepe springen.

ONBEKENDHEID

We weten niet hoe het zich gaat ontwikkelen.

We weten niet wat de risico's zijn.

Dit is zo nieuw, hier is nog geen regel voor.

DE REGELS EN DE REK

Het gaat hier om complexe zaken.

Dat kun je niet aan leken overlaten.

Leken kunnen nooit de kwaliteit
bieden van een expert.

Waar hebben wij dan
voor geleerd?

KWALITEIT

Straks denken ze dat ze alles kunnen.

Daar moet je een opleiding
voor hebben.

Kwaliteit staat voorop!

DE REGELS EN DE REK

Het zijn zzp-ers die eraan proberen te verdienen.

Dat hoeft geen geld te kosten.

Dat dekt niet de kosten van onderhoud.

Daar is geen geld voor.

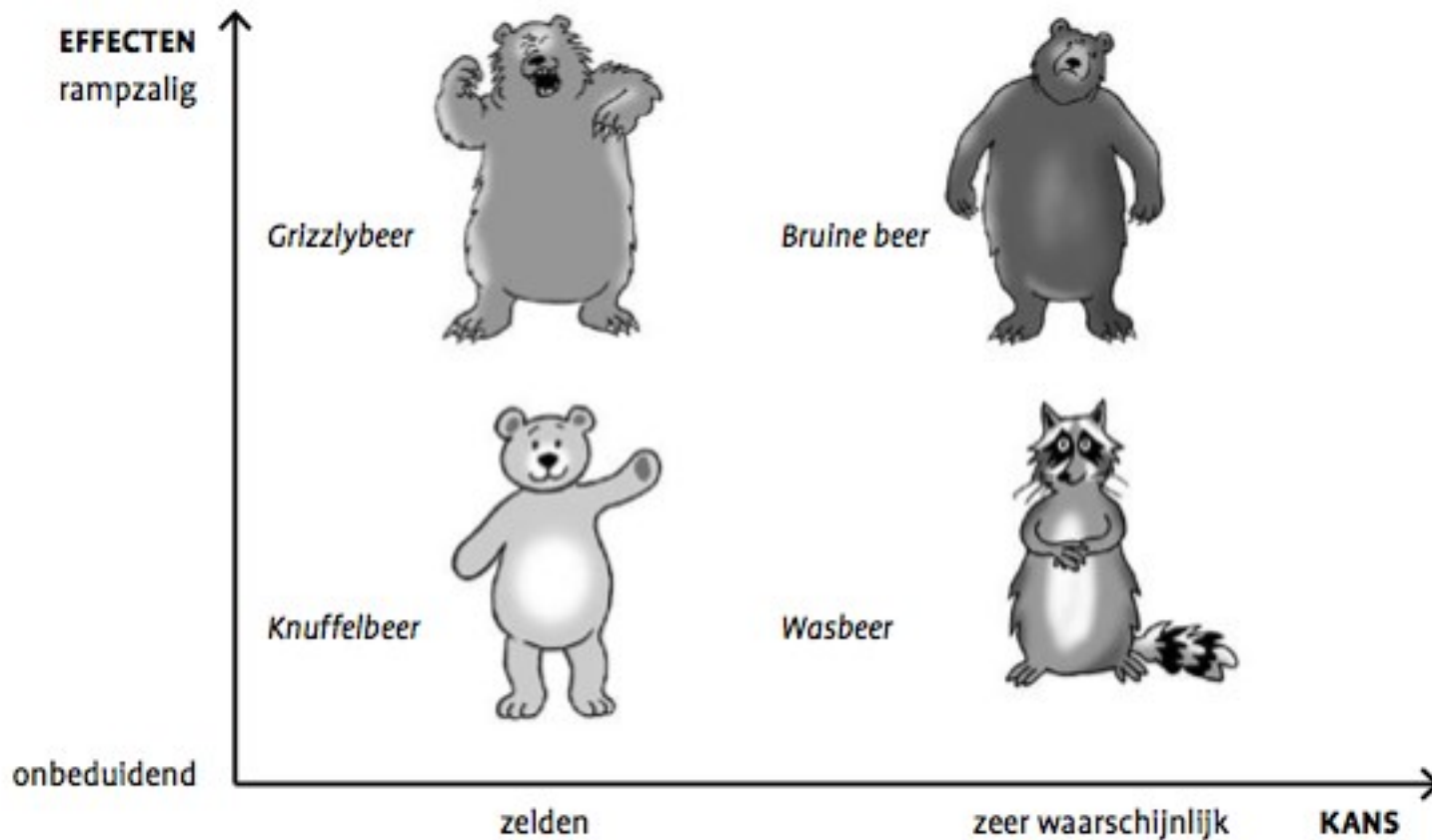
Dat geld is al geormerkt.

GELD

Dit past niet binnen de budgetcriteria.

Als we hier enthousiast op reageren, verwachten ze ook dat we het betalen.

DE REGELS EN DE REK

ONGELIJKHEID

Dat schept een precedent!

De ene ambtenaar
is de andere niet.

Situaties zijn nooit gelijk.

Gelijke monniken, gelijke kappen.

Daar beginnen we niet aan.

Dat is niet uit te leggen.
Dat lijkt op willekeur.

Hier kan dat wel, maar daar niet.

VEELGEHOORDE BEZWAREN

EEN ANDER PERSPECTIEF

Het gelijkheidsprincipe wordt in Nederland heel belangrijk gevonden. Maar het ene initiatief is het andere niet. Een paar tips hoe je daar mee kunt gaan.

7 TIPS OM BEREN TE VERJAGEN

- TIP 1** Gelijke behandeling gaat uit van gelijke gevallen, maar daar is zelden sprake van.
- TIP 2** Wees transparant over wat je wel en niet toestaat. Dat voorkomt willekeur.
- TIP 3** Maak duidelijk waarin de ene situatie verschilt van de andere situatie.
- TIP 4** Zorg voor uitwisseling tussen collega's over handelingen / beslissingen.
- TIP 5** Leg uit waarom er sprake is van een (eenmalige) uitzondering.
- TIP 6** Benut vaker de discretionaire bevoegdheid van collegeleden om beredeneerd af te wijken van regels.
- TIP 7** Ongelijkheid is een feit bij initiatieven. Laat het je niet weerhouden om mooie dingen te laten ontstaan.

BEREN OP DE WEG

ja
ja
nee
ja +

initiatief

Waar een wil is,
is een weg

DE REGELS EN DE REK

DIT is waar het om draait:

Dialogoog

- Gesprek ipv schriftelijk
- Op locatie
- Aannames checken
- Voel de gedrevenheid

Integraliteit

- Over afdelingen heen
- Gezamenlijke ambitie
- Elkaars beren verjagen

Transparantie

- Wees duidelijk
- Wees eerlijk
- Wees open

DE REGELS EN DE REK

- **binnen een afdeling:** Uitwisseling tussen collega's over omgang met regels en rek. Intervisie.
- **met meerdere afdelingen:** Uitwisseling tussen collega's over omgang met regels en rek. Wederzijds begrip, afstemming.
- **rondom een casus:** Ontleden van regels, prioritering , samen rek zoeken. Adresseren van beren op de weg. Intern, binnen- buiten.
- **politiek-bestuurlijk:** Dialoog over beren. Hoeveel ruimte voor initiatief willen we creëren?
- **organisatieontwikkeling:** Wat voor gemeente willen we zijn? Vertaling daarvan naar omgang met regels en rek. Attitude en gedragsontwikkeling.
- **MT ontwikkeling:** Ondersteuning van medewerkers bij het zoeken naar ruimte voor initiatief. Waar stuur je op?
- **voor communicatie:** Inspirerende voorbeelden van rek en rekbare collega's, zichtbaar maken van kernwaarden in werkwijzen.

**IMAGINATION
RULES THE WORLD**

— Napoleon Bonaparte —